

מַעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ בְּכָל מַצָּב!

אַבָּא/אִמָּא:

הַשָּׁבוּעַ אָנוּ מְסַיְּמִים אֶת חֻמָּשׁ וַיִּקְרָא. חֻמָּשׁ וַיִּקְרָא מַגִּיעַ לְאַחַר חֻמָּשׁ שְׁמוֹת, הַמִּסְתַּיֵּם בַּהֲקָמַת הַמִּשְׁכָּן בַּמִּדְבָּר. בְּסִיּוּם חֻמָּשׁ שְׁמוֹת קָרָאנוּ כִּי כַּאֲשֶׁר הַמִּשְׁכָּן נִשְׁלַם, יָרַד הֶעָנָן וּכְבוֹד הַשֵּׁם מִלֵּא אֶת הַמִּשְׁכָּן.

בִּנְקֻדָּה זוֹ מַתְחִיל חֻמָּשׁ וַיִּקְרָא, אֲשֶׁר בִּתְחִלָּתוֹ הַשֵּׁם קוֹרֵא לְמֹשֶׁה לְהִכָּנֵס אֶל אֹהֶל מוֹעֵד, שָׁם הוּא מְקַבֵּל מֵהַשֵּׁם אֶת הַדִּינִים וְהַמִּצְווֹת הַקְּשׁוּרוֹת בַּמִּשְׁכָּן, אַךְ לֹא רַק בּוֹ.

חֻמָּשׁ וַיִּקְרָא מֵכִיל הַרְבֵּה מֵהַדִּינִים וְהַמִּצְווֹת הַהוֹפְכוֹת אוֹתָנוּ לְ"מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ". הַנּוֹשֵׂא הַמֻּרְכָּזִי בְּחֻמָּשׁ וַיִּקְרָא, הָעוֹבֵר לְאֹרֶךְ כָּל הַחֻמָּשׁ, הוּא קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה שֶׁל הַחַיִּים הַיְּהוּדִיִּים. חַיִּים הַמְּנֻהָלִים בְּכָל פְּרָט לְפִי הוֹרָאוֹת הַתּוֹרָה. קְדֻשָּׁה הַחוֹדֶרֶת בְּחַיֵּי הַיּוֹם־יוֹם וּמִשְׁתַּקֶּפֶת בְּמַעֲשֶׂה, דִּבּוּר וּמַחְשָׁבָה. הַחֻמָּשׁ קוֹרֵא לָנוּ לְהוֹסִיף בִּקְדֻשָּׁה בְּכָל תְּחוּם מֵחַיֵּינוּ - כַּנֶּאֱמַר "מַעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ".

לְהַזְהִיר גְּדוֹלִים עַל קְטַנִּים

יֶלֶד/יַלְדָּה:

בְּחֻמָּשׁ זֶה מוֹפִיעוֹת שָׁלוֹשׁ מִצְווֹת שֶׁבָּהֶן מְצַוָּה הַתּוֹרָה לְהַזְהִיר גְּדוֹלִים עַל קְטַנִּים, כְּלוֹמַר שֶׁהַגְּדוֹלִים מְצֻוִּים לִדְאֹג לְחִנּוּכָם שֶׁל הַקְּטַנִּים לִשְׁמֹר עַל מִצְווֹת אֵלּוּ.

א. הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה מוֹפִיעָה בְּפָרָשַׁת שְׁמִינִי, וְהִיא אִסּוּר אֲכִילַת שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר "לֹא תְּאַכְלוּם" בִּלְשׁוֹן רַבִּים, וּמִכָּאן לוֹמְדִים שֶׁהַגְּדוֹלִים מְצֻוִּים לְהַזְהִיר אֶת הַקְּטַנִּים;

ב. הַמִּצְוָה הַשְּׁנִיָּה מוֹפִיעָה בְּפָרָשַׁת אַחֲרֵי, וְהִיא אִסּוּר אֲכִילַת דָּם, עָלֶיהָ נֶאֱמַר "כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם";

ג. הַמִּצְוָה הַשְּׁלִישִׁית מוֹפִיעָה בִּתְחִלַּת פָּרָשַׁת אֱמֹר, וְהִיא צִוּוּי לַכֹּהֲנִים לְהִשָּׁמֵר מִטֻּמְאַת מֵת. בְּמִצְוָה זוֹ נֶאֱמַר "אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים... וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם" - כָּפָל הַלָּשׁוֹן מְלַמֵּד שֶׁיֵּשׁ צֹרֶךְ לְהַזְהִיר גְּדוֹלִים עַל קְטַנִּים.

אַבָּא/אִמָּא:

מַדּוּעַ דַּוְקָא בִּשְׁלוֹשָׁה עִנְיָנִים אֵלֶּה רָאֲתָה הַתּוֹרָה לְנָכוֹן לְהַדְגִּישׁ אֶת חֲשִׁיבוּתוֹ שֶׁל הַחִנּוּךְ? מָה מְיֻחָד בְּכָל אַחַת מִמִּצְווֹת אֵלּוּ?

• הַמְּאַפְיֵן אֶת אִסּוּר אֲכִילַת שְׁקָצִים הוּא שֶׁאָדָם נוֹרְמָלִי נִגְעָל לֶאֱכֹל אוֹתָם.

• הַמְּאַפְיֵן אֶת אִסּוּר אֲכִילַת דָּם הוּא, שֶׁבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָיוּ רְגִילִים וּשְׁטוּפִים בַּאֲכִילָתוֹ.

• הַמְּאַפְיֵן אֶת אִסּוּר אֲכִילַת כּוֹהֲנִים, וְאֶת עִנְיְנֵי הַטֻּמְאָה וְהַטָּהֳרָה בְּאֹפֶן כְּלָלִי, הוּא, שֶׁזֶּה דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מוּבָן בַּשֵּׂכֶל.

לֹא לְהִתְיָאֵשׁ

יֶלֶד/יַלְדָּה:

הַמִּשְׁתָּף לְמִצְווֹת אֵלֶּה שֶׁבְּכָלָן יֵשׁ קְשָׁיִ שֶׁעָלוּל לִגְרֹם לַמְּחַנֵּךְ לְהִתְיָאֵשׁ. וְהָעֲבֵדָה שֶׁבְּמִצְווֹת אֵלֶּה הַתּוֹרָה מַזְהִירָה גְּדוֹלִים עַל קְטַנִּים הִיא כְּדֵי שֶׁנִּלְמַד שֶׁבְּכָל מַצָּב נִתָּן לְחַנֵּךְ וּמִכָּל מַצָּב נִתָּן לַעֲלוֹת וּלְהוֹסִיף בִּקְדֻשָּׁה:

א) כְּשֶׁאָדָם נִתְקָל בְּמַצָּב פָּרוּץ וְאַיִּם בְּיוֹתֵר, אוֹ בְּהִתְנַהֲגוּת גַּסָּה וּשְׁפָלָה בְּיוֹתֵר, הוּא עָלוּל לַחְשֹׁב, שֶׁבְּמַצָּב כָּזֶה אֵין לוֹ שׁוּם אֶפְשָׁרוּת לִפְעֹל וּלְחַנֵּךְ לְטוֹב. בָּאָה הַתּוֹרָה וְאוֹמֶרֶת, שֶׁאֲפִלּוּ כְּשֶׁמְּדֻבָּר בְּאָדָם הָאוֹכֵל שְׁקָצִים - דָּבָר הַמּוֹכִיחַ שֶׁהָאִישׁ מִתְנַהֵג בְּצוּרָה בִּלְתִּי־אֱנוֹשִׁית כְּלָל - חָלָה חוֹבַת הַחִנּוּךְ וְאֶפְשָׁר לְהַעֲמִידוֹ עַל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

ב) יֵשׁ אוֹמְרִים, שֶׁחִנּוּךְ יָכוֹל לְהוֹעִיל כָּל עוֹד לֹא הִתְרַגֵּל הָאָדָם לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ הַלֹּא־טוֹבָה, אֲבָל אִם כְּבָר עָבַר וְשָׁנָה וְהָפַךְ אֶת דַּרְכּוֹ זוֹ לְהֶרְגֵּל - לֹא יוֹעִיל

הַחִנּוּךְ וַחֲבָל עַל הַמַּאֲמָץ. מַדְרִיכָה אוֹתָנוּ הַתּוֹרָה, שֶׁגַּם בְּדָבָר שֶׁבּוֹ הָיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כֹּה רְגִילִים וּשְׁטוּפִים, כְּמוֹ אֲכִילַת דָּם, חָלָה חוֹבַת הַחִנּוּךְ, וּמִכָּאן שֶׁאֶפְשָׁר עַל־יְדֵי חִנּוּךְ טוֹב לְשַׁנּוֹת אֵצֶל הָאָדָם גַּם דְּבָרִים שֶׁהָרְגַּל בָּהֶם בְּיוֹתֵר.

אַבָּא/אִמָּא:

ג) יֵשׁ הַסְּבוּרִים, שֶׁחִנּוּךְ הוּא דָּבָר שֶׁיָּכוֹל לְהַתְאִים רַק לִדְבָרִים שֶׁנִּתָּן לְהַסְבִּירָם בְּהֶגְיוֹן, וְאִלּוּ כְּשֶׁמְּדֻבָּר בְּעִנְיְנֵי אֱמוּנָה - אֵי־אֶפְשָׁר לְחַנֵּךְ לְכָךְ. אִם מִישֶׁהוּ טוֹעֵן שֶׁאֵין הוּא מַאֲמִין, אֵין מָה לַעֲשׂוֹת בְּעִנְיָנוֹ. מַדְגִּישָׁה הַתּוֹרָה דַּוְקָא בְּעִנְיָן כְּמוֹ טָמְאַת־כּוֹהֲנִים - עִנְיָן עַל־שִׂכְלִי לַחֲלוּטִין - אֶת חוֹבַת הַחִנּוּךְ, כְּדֵי לְלַמְּדֵנוּ, שֶׁגַּם בְּעִנְיָנִים שֶׁבֶּאֱמוּנָה מוֹעִיל הַחִנּוּךְ וְאֵין שׁוּם סִבָּה לְהָרִים יָדַיִם, שֶׁכֵּן בִּפְנִימִיּוּת לִבּוֹ כָּל יְהוּדִי הוּא מַאֲמִין וְהַחִנּוּךְ רַק עוֹזֵר לוֹ לְגַלּוֹת אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁבְּעֹמֶק נַפְשׁוֹ.

הַכֹּל אֶפְשָׁרִי

יֶלֶד/יַלְדָּה:

כַּאֲשֶׁר הַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לַעֲשׂוֹת דְּבַר־מָה, אֵין זוֹ רַק הוֹרָאָה שֶׁהַדָּבָר אֶפְשָׁרִי, אֶלָּא הַצִּוּוּי עַצְמוֹ מַעֲנִיק אֶת הַכּוֹחוֹת לְבַצֵּעַ אֶת הַמִּצְוָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ תּוֹבֵעַ מֵהָאָדָם דְּבָרִים שֶׁאֵין הוּא יָכוֹל לַעֲמֹד בָּהֶם, וּמִכָּאן, שֶׁכַּאֲשֶׁר הוּא תּוֹבֵעַ מִשֶּׁהוּ, הוּא נוֹתֵן גַּם אֶת הַכּוֹחוֹת לְבַצֵּעַ זֹאת.

(מֵאֵת הָרַבִּי מִלִּיובָּאוִויטְשׁ, מִתּוֹךְ 'אִגְּרוֹת קֹדֶשׁ' כְּרַךְ א, עַמּוּד קיט)

חזק ונתחזק

לומדים ומתחזקים

מחומש ויקרא

מַעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ בְּכָל מַצָּב!

רעיון חסידי לרגל סיום חומש ויקרא